

KOOGO-memorandum 2019

Ouders zijn de eerste verantwoordelijken in de opvoeding van hun kind.
Om die taak ten volle op zich te kunnen nemen is het belangrijk dat ouders betrokken worden en kunnen participeren,
“mee school kunnen maken”.

Daarbij moeten we oog hebben voor de bestaande diversiteit tussen ouders, ouderwerkingen en ouderraden.

Elke ouder moet de kans krijgen tot inspraak en participatie, ongeacht zijn of haar achtergrond.

De missie van KOOGO is het bevorderen van de goede relatie en het partnerschap tussen ouders en school in functie van het welbevinden en de leerresultaten van kinderen/jongeren.

KOOGO kijkt door de bril van ouders en hun schoolgaande kinderen naar het Vlaamse, Federale en Europese onderwijsbeleid. Vanuit deze visie heeft KOOGO 10 aandachtspunten voor de toekomstige beleidsmakers.

- 1. Meer vrijheid voor scholen in het leerplichtonderwijs om taalonderwijs in te richten.**
Nederlands is en blijft de verbindings- en instructietaal. De aanwezige diversiteit van kinderen/jongeren en hun ouders vraagt om rekening te houden met meertaligheid. Wanneer scholen meer ruimte krijgen voor taalonderwijs en welke talen ze aanbieden, zal dit het zelfvertrouwen van de kinderen/jongeren en het vertrouwen van hun ouders in de school ten goede komen.
- 2. Regionale en netonafhankelijke samenwerking tussen centra voor leerlingenbegeleiding.**
Ouders vragen een onafhankelijke positie van het CLB tegenover de school. Om dit te waarborgen moeten CLB's regionaal en netonafhankelijk kunnen samenwerken. Dit zal het vertrouwen van ouders in hun samenwerking met het CLB vergroten.
- 3. Ondersteuning voor kansarmen** Het integraal samenwerken van de onderwijs- en welzijnswereld is cruciaal in het opbouwen van netwerken rond kwetsbare mensen. Door deze netwerken worden de mentale drempels om deel te nemen aan schoolrelateerde activiteiten voor ouders in armoede kleiner en het vertrouwen groter.
De goede band van de ouders met de school en het wederzijds vertrouwen worden vaak op de proef gesteld door gevoelige thema's zoals schoolkosten. Nochtans voorziet onze maatschappij al heel wat ondersteunende maatregelen om de schoolkosten voor kansarmen te beperken zoals inkomens-gerelateerde kortingen. Helaas blijkt dat deze tegemoetkomingen soms onbenut blijven. Dat komt doordat mensen in armoede het niet weten, het moeilijk vinden om de aanvraag tijdig in te vullen of in te dienen enzovoort. Daardoor stapelen schulden zich meer en meer op.
Nochtans zijn er voldoende databanken om ervoor te zorgen dat ouders deze kortingen automatisch zouden kunnen krijgen, zonder dat ze daar zelf extra inspanningen voor moeten doen. Een goede uitwisseling van deze gegevens stuit echter vaak op (privacy-) wetten en praktische bezwaren.
- 4. Verscherpte regels voor kostenbeheersing in het secundair onderwijs en incentives aan scholen die verder gaan dan wat wettelijk verplicht is.**
In navolging van de maximumfactuur in het basisonderwijs vraagt KOOGO, namens de ouders, een maximumfactuur in de 1ste graad van het secundair onderwijs. Studies wijzen uit dat dit perfect mogelijk is. Schoolkosten blijken nog te vaak een uitsluitingsmechanisme. Voor de 2de en 3de graad secundair onderwijs vraagt KOOGO een engagementsverklaring van scholen om kostenbeheersend te werken. Geef incentives aan scholen die inzetten op armoedebeleid en die verder gaan dan de wettelijke vereisten op het vlak van kostenbeheersing of die ruimte laten voor gespreide betalingen op maat.
- 5. Meer tijd en aandacht voor de kinderen door meer beleids- en administratieve ondersteuning voor het basisonderwijs**
Op dit ogenblik is er nog steeds nood aan extra beleidsondersteunende en administratieve ondersteuning in het basisonderwijs. Wanneer deze ondersteuning opgetrokken wordt, zal dit ten goede komen aan de noodzakelijke aandacht voor kinderen en hun ouders. De samenwerking en de communicatie tussen school en thuis zijn belangrijke voorwaarden om de ontplooiing van elk kind/jongere maximale kansen te geven.

6. Goed opgeleide en bekwame leerkrachten door een inhoudelijk sterke lerarenopleiding en tijd voor leerkrachten tot professionalisering.

Ouders en hun kinderen/jongeren hebben recht op goed opgeleide en bekwame leerkrachten. Leerkrachten die didactisch sterk zijn maar ook kunnen omgaan met de aanwezige diversiteit van kinderen/jongeren, hun ouders en de maatschappelijke realiteit. Hiervoor moet de lerarenopleiding geëvalueerd en naar een hoger niveau getild worden.

Daarnaast moeten leerkrachten tijd en ruimte krijgen om zich voortdurend bij te scholen. Dit mag echter niet ten nadele van de kinderen/jongeren gebeuren. Leerkrachten die klasvrij gemaakt worden, moeten volwaardig vervangen worden.

7. Ruimte voor differentiatie en alternatieven voor zittenblijven.

Onderzoek heeft de negatieve effecten van zittenblijven op de verdere schoolloopbaan al aangetoond. Het heeft een niet te onderschatten impact op het kind/jongere en zijn ouders.

Werk maken van (curriculum)differentiatie, een positieve leerkracht-leerlingrelatie, ouderbetrokkenheid, leerjaaroverstijgende klassen, coöperatief leren... zijn mogelijkheden die nog te weinig aangewend worden of zelfs maar een kans krijgen.

8. Duaal leren vanaf de tweede graad en in het volledige secundair onderwijs.

De ongekwalificeerde uitstroom blijft een probleem. Heel wat ouders staan machteloos.

Voorbeelden uit het buitenland met een sterk duaal leren tonen aan dat de motivatie veel hoger en de ongekwalificeerde uitstroom veel lager ligt dan in het klassieke onderwijs.

Leertrajecten die zowel leiden tot het hoger onderwijs als tot een kwalificatie voor de arbeidsmarkt zijn in bepaalde landen de gedeelde verantwoordelijkheid van het onderwijs en de werkgevers. We vragen dat de huidige schuchtere stappen in duaal leren verder worden geëxploreerd tot een volwaardig duaal leersysteem.

9. Meer mogelijkheden voor lokale besturen om voor- en naschoolse opvang, onderwijs en lokaal aanbod op elkaar af te stemmen.

Heel wat ouders hebben nood aan degelijk en betaalbaar georganiseerde voor- en naschoolse opvang. Wanneer dit kan gekoppeld worden aan aandacht voor extra zorg (leerlingen in het buitengewoon onderwijs waar geen MPI aan verbonden is, kinderen die via het M-decreet in het gewoon onderwijs les volgen, ...) voor kinderen/jongeren die dit nodig hebben, betekent dit minder belasting voor het gezin.

Het afstemmen van het lokaal aanbod aan sportieve en culturele, betaalbare initiatieven op de voor- en naschoolse opvang kan voor gemeenten een bijkomende mogelijkheid zijn om ouders en hun kinderen hiermee in contact te brengen.

Binnen dit kader moet de gemeente haar eigen beleid kunnen voeren, afgestemd op de lokale noden en de diversiteit van het bestaande aanbod.

10. Een duidelijk kader en een volwaardig alternatief voor leerlingen die niet voor één van de erkende levensbeschouwelijke vakken kiezen.

Steeds meer kinderen/jongeren kiezen, al dan niet in samenspraak met hun ouders, voor de vrijstelling van een levensbeschouwelijk vak en komen daardoor in een regelgevend en organisatorisch vacuüm terecht. Ondanks vele goedbedoelde initiatieven vraagt het een groot engagement om deze vrijgekomen tijd op lange termijn kwalitatief in te vullen. Bovendien stelt het de school voor organisatorische moeilijkheden.

Ook voor deze kinderen/jongeren moet de school een lokaal, verwarming en kwaliteitsvol toezicht voorzien. Er is nood aan een decretaal kader dat niet alleen in middelen, omkadering en infrastructuurmiddelen voorziet, maar dat de school ruimte geeft om deze lestijden ook voor deze leerlingen kwaliteitsvol in te vullen.

